

Spis treści

ZAPRASZAMY NA ZAJĘCIA W RAMACH PROGRAMU WYSTAWIENNICZO EDUKACYJNEGO

Więcej informacji
Fundacja Biblioteka Ekologiczna
w Poznaniu

Foto. okładka:
K.P. Szpotkowski

KONSULTACJE SPOŁECZNE	2
EDUKACJA EKOLOGICZNA W ZESPOLE SZKÓŁ W TULCACH	3
POSTANOWIENIEM SĄDU REJONOWEGO POZNAŃ – NOWE MIASTO I WILDA W POZNANIU VIII WYDZIAŁU GOSPODARCZEGO KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO Z DNIA 21 KWIETNIA 2011 ROKU, FUNDACJA OTRZYMAŁA STATUS ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO O NUMERZE KRS 0000019584.....	5
STATUT FUNDACJI „BIBLIOTEKA EKOLOGICZNA”	8
SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDACJI „BIBLIOTEKA EKOLOGICZNA” W POZNANIU W 2010 ROKU.....	11
PLAN DZIAŁALNOŚCI FUNDACJI BIBLIOTEKA EKOLOGICZNA W ROKU 2011	13
PROTOKÓŁ Z ZEBRANIA RADY PROGRAMOWEJ REGIONALNEGO CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ ORAZ ZARZĄDU FUNDACJI „BIBLIOTEKA EKOLOGICZNA” RCEE W POZNANIU	14
BARDZIEJ EKOLOGICZNE ROLNICTWO DLA EUROPY.....	17
SPRAWDZIAN OCHRONY PRZYRODY W EUROPIE	18
WYNIKI: BUDZĄCE UZASADNIONY NIEPOKÓJ	20
W CENTRUM UWAGI 1: GODZENIE ROLNICTWA I OCHRONY PRZYRODY	21
W CENTRUM UWAGI 2: ROLA SIECI NATURA 2000 I PROGRAMU LIFE	22
W CENTRUM UWAGI 3: NARASTAJĄCY WPŁYW ZMIAN KLIMATU	23
SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA STANU OCHRONY: PROCES NAUKI.....	24

RADA PROGRAMOWA REGIONALNEGO CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ W POZNANIU:

MAREK BEER, ARKADIUSZ BŁOCHOWIAK, ROMUALD GRABIAK, JERZY GŁADYSIAK, RYSZARD
GOŁDYN, EWA HOFFMANN, PIOTR KOWALCZYK, ZBIGNIEW KRYSIŃSKI, ANDRZEJ
MALATYŃSKI, ANDRZEJ MIZGAJSKI, KRYSZYNA POŚLEDNIA, JOLANTA RATAJCZAK,
GRAŻYNA SMOLIBOWSKA-HRUSZKA.

Rada programowa RCEE w Poznaniu współpracuje z Redakcją Wielkopolskiego Biuletynu
Ekologicznego przez udział w redagowaniu i wydawaniu Biuletynu. (Regulamin RP RCEE
w Poznaniu § 6 pkt 1)

WIELKOPOLSKI BIULETYN EKOLOGICZNY
UKAZUJE SIĘ DZIĘKI POMOCY FINANSOWEJ
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ W POZNANIU

Wydawca: Fundacja Biblioteka Ekologiczna – Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej. 61-715 Poznań, ul. Kościuszki 79, tel.: 61 852 41 39,
61 852 13 25, fax: 61 852 82 76 e-mail rceebepz@free.ngo.pl. <http://free.ngo.pl/rceebepz/> Redaguje Zespół. Skład i druk: PRODRUK Poznań ul.
Błażeja 3, tel. (0-61) 8229-046. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów oraz zmiany tytułów. Przedruk materiałów lub ich
części tylko za zgodą redakcji Wielkopolskiego Biuletynu Ekologicznego. Nakład wydrukowano na papierze ekologicznym. Nakład. 1000 szt.

KONSULTACJE SPOŁECZNE

Strategii wzrostu efektywności energetycznej i rozwoju odnawialnych źródeł energii w Wielkopolsce na lata 2011 – 2020 Poznań 4 lipca 2011 r.

Wielkopolska Agencja Zarządzania Energią Sp. z o.o. Jest autorem *Strategii Wzrostu Efektywności Energetycznej i Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii w Wielkopolsce na lata 2011 -2020* będącej jedną ze strategii sektorowych dla Wielkopolski. Dokument ten będzie jednocześnie stanowić podstawę do aktualizowanej Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego w zakresie odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej, przygotowywanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.

Projekt *Strategii* został opracowany przez Zespół Ekspertów z zakresu odnawialnych źródeł energii oraz specjalistów z Wielkopolskiej Agencji Zarządzania Energią Sp. z o.o. przy wsparciu Rady Naukowej skupiającej autorytety naukowe w analizowanej tematyce.

Wzrost efektywności energetycznej i zwiększone wykorzystanie lokalnych zasobów energii odnawialnej będą w najbliższych latach kluczowymi czynnikami pozwalającymi zapewnić bezpieczeństwo energetyczne i konkurencyjność gospodarki Wielkopolski. Inwestycje w rozwój nowoczesnych technologii oszczędzania energii i OZE będą sposobem na zwiększenie innowacyjności oraz czynnikiem przyszłego zrównoważonego wzrostu naszego regionu. *Strategia Wzrostu Efektywności Energetycznej i Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii w Wielkopolsce na lata 2011 -2020* powstała w uznaniu wagi powyższych czynników dla naszego regionu.

Konferencję podsumowującą konsultacje otworzył Pan Krzysztof Grabowski Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego, a referaty wygłosili Panowie:

- Grzegorz Wiśniewski, dyrektor Instytutu Energii Odnawialnej, Warszawa

Energetyka Regionalna i regionalne strategie energetyczne w Polsce – analiza i synteza

- Józef Lewandowicz, Prezes WAZE
Wizja, cele główne i cele szczegółowe Strategii
- Stefan Pawlak, WAZE
Struktura dokumentu, planowane działania oraz system realizacji Strategii
- Marek Bryl, Dyrektor Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego
Strategia – prognoza oddziaływania na środowisko

Konferencja podsumowująca konsultacje społeczne w sprawie: *Strategii Wzrostu Efektywności Energetycznej i Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii w Wielkopolsce na lata 2011 – 2020* stanowi zwieńczenie kolejnego etapu prac wielu podmiotów w tym Wielkopolskiej Agencji Zarządzania Energią oraz Wielkopolskiego Planowania Przestrzennego nad niniejszym projektem *Strategii*.

ul. Piekary 19, 61-823 Poznań
tel. +48 61 853 62 48
e-mail: sekretariat@waze.pl

EDUKACJA EKOLOGICZNA W ZESPOLE SZKÓŁ W TULCACH

Tulce, ul. Poznańska 1
Konkurs
„Dbajmy o swoje i najbliższe
środowisko”
Finał 10 maja 2011 r.

Konkurs odbywał się w okresie trwającej tragedii w Japonii po strasznym kataklizmie – tsunami o potężnej dotąd niespotykanej sile przy wybuchu reaktora elektrowni jądrowej z jej radioaktywnymi wyciekami do atmosfery.

Bieżące informacje na ten temat uzupełnione zostały folderami i fotografiami (Internet, książki) które pogłębiły jeszcze bardziej wiedzę uczniów. Otrzymano Wielkopolski Biuletyn Ekologiczny nr 1/2011 z Fundacji Biblioteka Ekologiczna w Poznaniu. Książki „Nasze środowisko” i „Nasze środowisko światło i ciepło bez dymiących kominów” oraz Wielkopolski Biuletyn Ekologiczny okazały się bardzo pomocne w uzyskaniu wielu niezbędnych informacji, a treści zawarte w broszurach pt. „Składy Energetyki Jądrowej”, „Jak oszukuje nas lobby Energetyczne”, czy „Ekonomia energetyki jądrowej aktualizacja” usystematyzowały wiadomości, wprowadziły w zasięg zarówno lokalny jak i globalny przy przedstawionych rankingach światowych wyników dotyczących obiektywnych spostrzeżeń i zagrożeń ówczesnych technologii i techniki. Dewastacja środowiska nawet tego najbliższego została trafnie zauważona przez uczniów i ujęta w plastycznej formie. Część prac odbiegła była od przewodniego hasła konkursu. Twórcze rysunki nawiązywały też do aktualnej problematyki ochrony środowiska związanej z tragedią powodzi, która nie tak dawno nawiedziła chociażby tereny w Polsce. Z prac widać było, że nawet problem niebezpiecznych skutków trąby powietrznej nie jest dzieciom obcy a wręcz przeciwnie daje obraz grozy i strachu - innymi słowy małeńkości i niestety bezradności człowieka. Owocne były same dyskusje, które toczyły się przy omawianiu tejsze problematyki w nawiązaniu również do Czarnobyla i wystawy z nim związanej pt. „Czarnobyl skutki do dziś...”, która odbyła się w Bibliotece Ekologicznej w Poznaniu.

W zainteresowaniu tą problematyką w formie plastycznej interpretacji podczas zajęć w świetlicy zaangażowanych było dużo dzieci i wpłynęło aż 75 prac. Z tego grona Komisja Konkursowa nagrodziła miejscami I, II, III siedmiu i wyróżniła dziewięć uczniów. Ponadto, dwójka dzieci dokonała plastycznego ujęcia tematu w dodatkowych pracach

Finałiści konkursu i autorzy rysunku

Jan Labijak kl.IIa – wyróżnienie
Natalia Rostejka kl.IIa – III miejsce
Dobrochna Graczyk kl.Ia – wyróżnienie
Barbara Piórkowska kl.IIb – wyróżnienie
Adrianna Karolik kl.IIb – I miejsce
Michał Krawenda kl.IIa-III miejsce
Cezary Balicki kl.Ic – rysunek
Wiktoria Lorenc kl.Ic – rysunek
Kacper Miecznik kl.IIb - rysunek
Jakub Lamperski kl.Ib - wyróżnienie
Martyna Piasna kl.IIIb- I miejsce
Aleksandra Grala kl.IIIb - I miejsce
Karolina Łopata kl.IIb - wyróżnienie
Grzegorz Fabiś kl.IIIa – wyróżnienie
Anna Stachowiak kl.IIb - wyróżnienie

EDUKACJA EKOLOGICZNA W ZESPOLE SZKÓŁ W TULCACH

dekoracyjnych w trakcie trwania finału a szóstka uczniów wykazała się również dodatkową pracą ale w formie plakatu - rysunku jako przestrogi i zachęty dbania o swoje środowisko.

Cieszy, że młode pokolenie zdaje sobie sprawę z ówczesnych zagrożeń, które widzi swoimi dziecięcymi jeszcze przecieź oczami. Smutne natomiast jest to, że problem ochrony środowiska od wielu lat istnieje, jest tak ważny i co tu mówić trudny. Mimo starań wielu ludzi, organizacji czy stowarzyszeń wciąż jest alarmujący i niestety przynoszący coraz większe skutki uboczne a ostatnio po tragedii w Japonii nieodwracalne. Dotyczy to nie tylko samego środowiska ale co się z tym wiąże życia człowieka, który narażony na takie nieszczęścia musi funkcjonować zdając sobie z tego zawsze sprawę. Niech więc rozum weźmie górę.

Maria Frąckowiak (świetlica)

Finałiści konkursu i autorzy rysunku

Daria Bitner kl.Ib - rysunek

Aleksandra Skrzypczak kl. Ib – rysunek

Magdalena Krawenda kl.IVa – II miejsce

Patrycja Walczak kl. IVa- II miejsce

Wiktoria Klamka kl. IVa - wyróżnienie

Fundacja Biblioteka Ekologiczna w Poznaniu Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej

**Postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto
i Wilda w Poznaniu VIII Wydział Gospodarczego Krajowego
Rejestru Sądowego z dnia 21 kwietnia 2011 roku,
Fundacja otrzymała status Organizacji pożytku publicznego
o numerze KRS 0000019584**

Postanowienie

Dnia: 21.04.2011 r.

SĄD REJONOWY POZNAŃ - NOWE MIASTO I WILDA W POZNANIU, VIII WYDZIAŁ GOSPODARCZY
KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO
w składzie: REFERENDARZ SĄDOWY ELŻBIETA SIWY

po rozpoznaniu w dniu: 21.04.2011 w POZNANIU

na posiedzeniu niejawnym
sprawy z wniosku: FUNDACJA "BIBLIOTEKA EKOLOGICZNA"
o zmianę danych w Krajowym Rejestrze Sądowym
dla podmiotu: FUNDACJA "BIBLIOTEKA EKOLOGICZNA", POZNAŃ
o numerze KRS: 0000019584

postanawia:

1. Wpisać w Krajowym Rejestrze Sądowym :
Rejestrze Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji Oraz Publicznych Zakładów
Opieki Zdrowotnej oraz Rejestrze Przedsiębiorców

Dział 1 Rubryka 1 - Dane podmiotu

Wykreślić

6. Czy podmiot posiada
status organizacji pożytku
publicznego?

Wpisać

6. Czy podmiot posiada
status organizacji pożytku
publicznego?

TAK

Dział 1 Rubryka 4 - Informacje o statucie

1.

wpisać pola

1. Informacja o
sporządzeniu lub zmianie
statutu

PRZYJĘTO STATUT W NOWYM BRZMIENIU DNIA 12.03.2011 R.

Dział 2 Rubryka 1 - Organ uprawniony do reprezentacji podmiotu

Dla pozycji identyfikowanej:

1. Nazwa organu
uprawnionego do
reprezentowania podmiotu

ZARZĄD

wykreślić pola

2. Sposób reprezentacji
podmiotu

DWÓCH CZŁONKÓW

wpisać pola

2. Sposób reprezentacji
podmiotu

OŚWIADCZENIA WOLI W IMIENIU FUNDACJI SKŁADA PREZES LUB W RAZIE
JEGO NIEOBECNOŚCI WICEPREZES I JEDEN CZŁONEK ZARZĄDU LUB INNE
OSOBY W ZAKRESIE UDZIELONYCH PEŁNOMOCNIW.
WSZELKIE PISMA ZAWIERAJĄCE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYMAGAJĄ
PODPISU - OBOK PODPISU PREZESA LUB WICEPREZESA - SKARBNIKA.

Postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu VIII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 21 kwietnia 2011 roku,
Fundacja otrzymała status Organizacji pożytku publicznego o numerze KRS 0000019584

Dział 3 Rubryka 2 - Wzmianki o złożonych dokumentach

Pole 1

wpisać pola

1. Wzmianka o złożeniu rocznego sprawozdania finansowego	01.01.2008 R. - 31.12.2008 R., 11.01.2011
--	---

wpisać pola

1. Wzmianka o złożeniu rocznego sprawozdania finansowego	01.01.2009 R. - 31.12.2009 R., 11.01.2011
--	---

wpisać pola

1. Wzmianka o złożeniu rocznego sprawozdania finansowego	01.01.2010 R. - 30.09.2010 R., 11.01.2011
--	---

Pole 3

wpisać pola

3. Wzmianka o złożeniu uchwały lub postanowienia o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego	01.01.2008 R. - 31.12.2008 R.
---	-------------------------------

wpisać pola

3. Wzmianka o złożeniu uchwały lub postanowienia o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego	01.01.2009 R. - 31.12.2009 R.
---	-------------------------------

wpisać pola

3. Wzmianka o złożeniu uchwały lub postanowienia o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego	01.01.2010 R. - 30.09.2010 R.
---	-------------------------------

Dział 3 Rubryka 4 - Przedmiot działalności statutowej organizacji pożytku publicznego

Odpłatna działalność statutowa

1.

wpisać pola

1. Odpłatna działalność statutowa	72, 19, Z; BADANIA NAUKOWE I PRACE ROZWOJOWE W DZIEDZINIE POZOSTAŁYCH NAUK PRZYRODNICZYCH I TECHNICZNYCH
-----------------------------------	--

2.

wpisać pola

1. Odpłatna działalność statutowa	82, 19, Z; WYKONYWANIE FOTOKOPII, PRZYGOTOWYWANIE DOKUMENTÓW I POZOSTAŁA SPECJALISTYCZNA DZIAŁALNOŚĆ WSPOMAGAJĄCA PROWADZENIE BIURA
-----------------------------------	---

3.

wpisać pola

1. Odpłatna działalność statutowa	82, 30, Z; DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ORGANIZACJĄ TARGÓW, WYSTAW I KONGRESÓW
-----------------------------------	--

4.

wpisać pola

1. Odpłatna działalność statutowa	85, 59, B; POZOSTAŁE POZASZKOLNE FORMY EDUKACJI, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE
-----------------------------------	--

5.

wpisać pola

Postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu VIII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 21 kwietnia 2011 roku,
Fundacja otrzymała status Organizacji pożytku publicznego o numerze KRS 0000019584

1. Odpłatna działalność statutowa	85, 60, Z; DZIAŁALNOŚĆ WSPOMAGAJĄCA EDUKACJĘ
6. wpisać pola	
1. Odpłatna działalność statutowa	91, 01, A; DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEK
7. wpisać pola	
1. Odpłatna działalność statutowa	96, 09, Z; POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANA
Nieodpłatna działalność statutowa	
1. wpisać pola	
2. Nieodpłatna działalność statutowa	72, 19, Z; BADANIA NAUKOWE I PRACE ROZWOJOWE W DZIEDZINIE POZOSTAŁYCH NAUK PRZYRODNICZYCH I TECHNICZNYCH
2. wpisać pola	
2. Nieodpłatna działalność statutowa	82, 19, Z; WYKONYWANIE FOTOKOPII, PRZYGOTOWYWANIE DOKUMENTÓW I POZOSTAŁA SPECJALISTYCZNA DZIAŁALNOŚĆ WSPOMAGAJĄCA PROWADZENIE BIURA
3. wpisać pola	
2. Nieodpłatna działalność statutowa	82, 30, Z; DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ORGANIZACJĄ TARGÓW, WYSTAW I KONGRESÓW
4. wpisać pola	
2. Nieodpłatna działalność statutowa	85, 59, B; POZOSTAŁE POZASZKOLNE FORMY EDUKACJI, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE
5. wpisać pola	
2. Nieodpłatna działalność statutowa	85, 60, Z; DZIAŁALNOŚĆ WSPOMAGAJĄCA EDUKACJĘ
6. wpisać pola	
2. Nieodpłatna działalność statutowa	91, 01, A; DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEK
7. wpisać pola	
2. Nieodpłatna działalność statutowa	96, 09, Z; POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANA

Referendarz sądowy Elżbieta Siwy

Na oryginale właściwe podpisy
zgodność odpisu z oryginałem
poświadczam

2011-04-21

Poznań, dnia

ST. SEKRETARZ SĄDOWY

Elżbieta Urbani

STATUT FUNDACJI „BIBLIOTEKA EKOLOGICZNA”

§ 1. Fundacja „Biblioteka Ekologiczna”, zwana w dalszej części statutu Fundacją, ustanowiona przez Jacka Purata – działającego z inicjatywy „Green Library” w Berkeley w USA oraz Ryszarda Goldyna – działającego z inicjatywy Polskiego Klubu Ekologicznego Okręg w Poznaniu – zwanych dalej Fundatorami, aktem notarialnym z 25 marca 1988 r., rep. A. I. 1508/88 sprzedanym w Państwowym Biurze Notarialnym w Poznaniu, działa na podstawie ustawy z 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. nr 21, poz. 97 z późniejszymi zmianami), ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. nr 96 poz. 873) oraz niniejszego statutu.

§ 2. Terenem działalności Fundacji jest terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na terenie której Fundacja może tworzyć filie. Dla właściwego realizowania celów społecznych Fundacja może prowadzić działalność poza granicami kraju zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 3. Siedzibą Fundacji jest miasto Poznań.

§ 4. Nadzór nad Fundacją sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. § 5. Celem Fundacji jest:

1. utworzenie biblioteki gromadzącej książki, periodyki i inne materiały dotyczące szeroko pojętej dziedziny ochrony środowiska życia i ekologii,

2. poszerzenie wiedzy przyrodniczej i świadomości ekologicznej całego społeczeństwa poprzez udostępnianie zebranych materiałów i informacji, prelekcje, tworzenie kół zainteresowań itp.,

3. uczestnictwo we wszelkich typach działalności z dziedziny ochrony środowiska życia i ekologii.

§ 5a. 1. Cel ten będzie realizowany poprzez prowadzenie działalności nieodpłatnej i odpłatnej.

2. W zakres działalności nieodpłatnej wchodzi:

1) gromadzenie książek, czasopism i innych nośników informacji oraz udostępnianie ich dla ogółu społeczeństwa,

2) prowadzenie i wspieranie różnych form pozaszkolnej edukacji z zakresu ochrony przyrody i środowiska oraz zrównoważonego rozwoju,

3) inicjowanie, organizowanie i prowadzenie badań i prac wdrożeniowych w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska,

4) opracowanie i wdrażanie projektów, ekspertyz, prognoz i programów dotyczących zagadnień zrównoważonego rozwoju,

5) organizowanie wystaw o tematyce dotyczącej ekologii, ochrony przyrody i środowiska życia,

6) prowadzenie biura obsługującego programy realizowane przez Fundację,

7) wspieranie proekologicznych inicjatyw obywatelskich.

3. W zakres działalności odpłatnej, w przypadku posiadania niewystarczającej ilości środków statutowych przeznaczonych na pokrycie działań, wchodzi: 1) gromadzenie książek, czasopism i innych nośników informacji oraz udostępnianie ich dla ogółu społeczeństwa,

2) prowadzenie i wspieranie różnych form pozaszkolnej edukacji z zakresu ochrony przyrody i środowiska oraz zrównoważonego rozwoju,

3) inicjowanie, organizowanie i prowadzenie badań i prac wdrożeniowych w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska,

4) opracowanie i wdrażanie projektów, ekspertyz, prognoz i programów dotyczących zagadnień zrównoważonego rozwoju,

5) organizowanie wystaw o tematyce dotyczącej ekologii, ochrony przyrody i środowiska życia,

6) prowadzenie biura obsługującego programy realizowane przez Fundację,

7) wspieranie proekologicznych inicjatyw obywatelskich.

§ 6. 1. Majątkiem Fundacji jest 40 tysięcy woluminów książek o wartości 50 tysięcy dolarów USA, w tym 10 tysięcy czasopism i 500 dolarów USA w gotówce przekazanych przez Jacka Purata działającego z inicjatywy

STATUT FUNDACJI „BIBLIOTEKA EKOLOGICZNA”

„Green Library” oraz 100 tysięcy złotych przekazanych z funduszu Zarządu Okręgu Polskiego Klubu Ekologicznego w Poznaniu przez Ryszarda Gołdyna.

2. Dochodami Fundacji są:

- 1) dotacje, subwencje, darowizny, spadki i zapisy,
- la) wpływy z działalności gospodarczej prowadzonej przez Fundację,
- 2) dalsze świadczenia fundatorów,
- 3) inne wpływy.

3. Otrzymane przez Fundację przedmioty nieprzydatne w jej działalności mogą być wparciu o uchwałę Zarządu Fundacji darowane na cele społecznie użyteczne bądź sprzedane, a uzyskane stąd fundusze przeznaczone na cele Fundacji.

4. Przedmiotem działalności gospodarczej jest: działalność wydawnicza, wytwórcza, usługowa, handlowa, budowlana i inna.

5. Działalność gospodarczą prowadzona będzie przez samą Fundację a w wypadku gdy działalność ta przybierze większe rozmiary, mogą być powołane zakłady – jednostki organizacyjne Fundacji. Działalnością gospodarczą Fundacji może być także udział w spółkach.

6. Działalnością gospodarczą Fundacji kierują wskazani przez Zarząd Fundacji członkowie Zarządu lub Dyrektor Fundacji. Osoby te składają Zarządowi sprawozdania z działalności gospodarczej.

7. Działalność gospodarczą Fundacji wykonywana będzie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej a także poza jej granicami przez czas nieokreślony.

8. Działalność gospodarczą Fundacji finansowana będzie z wpływów uzyskanych z zagospodarowania składników majątkowych wniesionych przez fundatorów i sponsorów.

9. Fundacja prowadzi gospodarkę finansową i ewidencję księgową według zasad określonych w Rozporządzeniu Ministra Finansów z 27 czerwca 1989 r. w sprawie prowadzenia ksiąg handlowych przez niektóre grupy podatników (Dz.U. nr 43, poz. 238 z późn. zm.) i instrukcji nr 4/SP Ministra Finansów z 14 grudnia 1989 r. w sprawie wzorów rocznego bilansu i rachunków wyników oraz sposobu ich sporządzania przez podatników obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych (Dz. Urzęd. Min. Fin. nr 10, poz. 27).

10. Środki finansowe uzyskane z działalności gospodarczej przeznacza się na cele statutowe Fundacji, w szczególności o przeznaczeniu i innym zagospodarowaniu uzyskanych z działalności gospodarczej środków decyduje Zarząd Fundacji mając na uwadze uwarunkowania wynikające z wieloletnich planów polityki gospodarczej.

11. Fundacja prowadzi działalność gospodarczą wyłącznie jako dodatkową w stosunku do działalności pożytku publicznego.

12. Cały dochód Fundacji (nadwyżka przychodów nad kosztami) przeznaczany jest na działalność pożytku publicznego.

13. Środki finansowe otrzymane przez Fundację na realizację zadań wynikających z działań pożytku publicznego wymagają wyodrębnienia w ewidencji księgowej.

§ 7. 1. Organami Fundacji są: Zarząd i Komisja Rewizyjna.

2. Zarząd kieruje działalnością Fundacji i reprezentuje ją na zewnątrz, a w szczególności podejmuje wszelkie uchwały, ustala programy i plany działania Fundacji, przyjmuje i rozporządza dochodami Fundacji, przedkłada na żądanie Ministra Kultury i Sztuki sprawozdania z działalności Fundacji.

3. Uchwały Zarządu poza przypadkami przewidzianymi w § 8 ust. 2, ust. 3 pkt 4, w^ot. 4; § 13 ust. 1 i § 14 ust. 2 — zapadają bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy członków,

4. Członkowie Zarządu są obowiązani do czynnego włączania się do prac Fundacji, uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu i kontrolowania pracy Fundacji.

§8.1. Zarząd składa się z fundatorów i 5 osób przez nich wskazanych.

1 a. W skład członków Zarządu mogą wchodzić osoby, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

2. Zarząd wybiera spośród siebie prezesa, wiceprezesa i skarbnika Fundacji. Na żądanie dwóch członków Zarząd jest zobowiązany rozpatrzyć wniosek o odwołanie prezesa, wiceprezesa lub skarbnika.

3. Miejsce w Zarządzie zwalnia się w przypadku:

- 1) śmierci członka Zarządu,
- 2) rezygnacji,
- 3) niebrania przez członka Zarządu udziału w posiedzeniach Zarządu przez okres pół roku,
- 4) odwołania członka Zarządu uchwałą Zarządu na wniosek prezesa lub co najmniej dwóch członków Zarządu.
/.

4. Na miejsce zwolnione w Zarządzie, Zarząd powołuje nowego członka.

5. Uchwały w sprawach określonych w § 8 ust. 2, ust. 3 pkt. 4 i § 13 ust. 1 zapadają większością 2/3 głosów w obecności co najmniej 2/3 członków Zarządu.

§ 9. 1. Prezes, a w razie jego nieobecności wiceprezes koordynuje pracę Zarządu, zwołuje i prowadzi zebrania Zarządu.

2. Prezes bądź wiceprezes zwołuje posiedzenia Zarządu przynajmniej raz w miesiącu, nie później niż w ostatnią środę miesiąca. O czasie i miejscu posiedzenia, członkowie Zarządu muszą być powiadomieni na trzy dni przed wy-

STATUT FUNDACJI „BIBLIOTEKA EKOLOGICZNA”

znaczonym terminem. Posiedzenie Zarządu mogą zwołać również dwaj członkowie Zarządu, powiadamiając o czasie i miejscu posiedzenia pozostałych członków na trzy dni przed wyznaczonym terminem.

3. W przypadku nieobecności prezesa i wiceprezesa, posiedzeniu Zarządu przewodniczy osoba wybrana spośród obecnych na posiedzeniu członków Zarządu.

§ 10.1. Oświadczenia woli w imieniu Fundacji składa prezes lub w razie jego nieobecności wiceprezes i jeden członek Zarządu lub inne osoby w zakresie udzielonych pełnomocnictw.

2. Wszelkie pisma zawierające zobowiązania finansowe wymagają podpisu – obok podpisu prezesa lub wiceprezesa – skarbnika.

§ 11.1. Zarząd Fundacji może uchwałą nadać tytuł honorowego fundatora osobie fizycznej prawnej, która wniosła duży wkład w powstanie lub rozwój Fundacji.

2. Honorowi fundatorzy (w przypadku osób prawnych ich delegowani przedstawiciele) mają prawo do uczestniczenia we wszystkich zebraniach Zarządu z głosem doradczym.

§ 11a.1. Komisja Rewizyjna jest wewnętrznym organem kontroli działalności Fundacji. Składa się ona z trzech członków powoływanych przez Zarząd.

2. Członkowie Komisji są powoływani na okres 3 lat. Zarząd może uchwałą przedłużyć kadencję na następne 3 lata.

3. Członkowie Komisji Rewizyjnej mają prawo uczestniczyć w obradach Zarządu z głosem doradczym.

4. Członkowie Komisji Rewizyjnej mają prawo wglądu do wszelkich dokumentów merytorycznych i finansowych Fundacji.

5. Członkowie Komisji Rewizyjnej

- a) nie mogą być członkami Zarządu ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej.
- b) nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
- c) nie otrzymują z tytułu pełnienia funkcji w Komisji Rewizyjnej wynagrodzenia, natomiast mogą otrzymywać zwrot uzasadnionych kosztów.

6. Do obowiązków Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) kontrola pracy Zarządu, przeprowadzona przynajmniej raz w roku, odnośnie do prawidłowości oraz zgodności uchwał ze Statutem.
- 2) opiniowanie dla Zarządu budżetu i bilansu Fundacji.
- 3) opiniowanie dla Zarządu sprawozdań z działalności Fundacji.

- 4) wysuwanie rekomendacji dla Zarządu odnośnie do wszelkich spraw związanych z działalnością Fundacji.
- 5) opiniowanie dla Zarządu wniosku o rozwiązanie Fundacji.

§ 12.1. Bieżąca działalność Fundacji jest wykonywana przez pracowników Biura Fundacji. 2. Pracą Biura Fundacji kieruje Dyrektor Fundacji, zatrudniany i zwalniany przez Zarząd.

3. Szczegółową strukturę Biura Fundacji, stan zatrudnienia i zakres czynności pracowników określa regulamin pracy Biura Fundacji, uchwalony przez Zarząd.

§ 12a. 1. Zabrania się udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Fundacji w stosunku do członków jej organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie organów oraz pracownicy Fundacji pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”.

2. Zabrania się przekazywania majątku Fundacji na rzecz członków jej organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach.
3. Zabrania się wykorzystywania majątku Fundacji na rzecz członków jej organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich chyba, że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego.
4. Zabrania się zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organów Fundacji lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

§ 13.1. Zarząd może dokonywać niezbędnych zmian niniejszego statutu. Dokonywane zmiany nie mogą stać w sprzeczności z podstawowymi celami Fundacji.

2. Do zmiany statutu mają zastosowanie odpowiednie przepisy dotyczące jego ustalenia.

§ 14.1. Fundacja ulega likwidacji w razie osiągnięcia celu, dla którego została powołana lub w przypadku wyczerpania się środków finansowych i majątku Fundacji.

2. Decyzję o likwidacji Fundacji podejmuje Zarząd w drodze jednomyślnej uchwały w obecności co najmniej 2/3 członków Zarządu.
3. W przypadku likwidacji Fundacji Zarząd określa cel, na który zostanie przekazany majątek Fundacji, przy czym cel ten powinien być zbliżony do celu Fundacji.
4. O likwidacji Fundacji Zarząd powiadamia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDACJA „BIBLIOTEKA EKOLOGICZNA” W POZNANIU W 2010 ROKU

Fundacja „Biblioteka Ekologiczna” należy do organizacji *non profit* i prowadzi zgodnie ze statutem działalność nastawioną na podnoszenie świadomości ekologicznej ogółu społeczeństwa. Podstawowym programem Fundacji jest gromadzenie wydawnictw dotyczących szeroko pojętej ochrony środowiska w formie biblioteki i udostępnianie ich każdemu zainteresowanemu. Oprócz biblioteki Fundacja prowadzi szeroką działalność związaną z edukacją ekologiczną nastawioną w pierwszym rzędzie na uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich. W zasięgu oddziaływania znajdują się jednak również studenci i dorośli. Fundacja „Biblioteka Ekologiczna” od 1994 r. została w ramach sieci regionalnych programu PHARE nominowana na jeden z 17 centrów edukacji ekologicznej w Polsce. Prowadzona działalność skupia się w kilku programach. Jest to program edukacyjno-wystawienniczy, wydawniczy, przyrodnicze laboratorium interaktywne, udział w ogólnopolskich kampaniach dotyczących problemów ważnych dla ochrony środowiska i zdrowia. Poniżej przedstawiamy krótką charakterystykę poszczególnych programów, z bliższym przedstawieniem ostatniego roku funkcjonowania Fundacji.

Biblioteka zapoczątkowana została przez księgozbiór darowany przez Green Library z USA. Była to głównie literatura angielskojęzyczna, która nadal stanowi trzon zbiorów bibliotecznych. W kolejnych latach przybywały jednak książki i czasopisma krajowe, publikowane głównie w języku polskim. Obecnie w katalogu biblioteki znajduje się ponad 9 tysięcy woluminów książek i czasopism. W ubiegłym roku katalog ten został udostępniony w wersji elektronicznej na stronie internetowej Fundacji, dzięki czemu każdy zainteresowany może zdalnie sprawdzić, czy znajduje się w nim interesująca go pozycja. Biblioteka ma największy w kraju zbiór literatury z zakresu ochrony środowiska, toteż cieszy się ona dużym zainteresowaniem ogółu społeczeństwa. W wykazie czytelników znajduje się obecnie 6480 osób. Największą ich część to studenci wszystkich uczelni Poznania, następnie nauczyciele i uczniowie szkół różnych szczebli. W ostatnim roku księgozbiór wzbogacił się o kolejnych 82 woluminy, zakupione i подарowane przez wydawnictwa i osoby prywatne. Funkcjonowanie biblioteki wspierała dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Program edukacyjno-wystawienniczy, realizowany jest nieprzerwanie od listopada 1992 roku. Ogółem odbyło się już 98 wystaw, które były inspiracją do zajęć edukacyjnych

dla dzieci i młodzieży szkolnej. Przeciętnie jedna wystawa odwiedzana jest przez kilkanaście klas uczniowskich. Informacja o wystawach i zajęciach jest szeroko kolportowana – publikowana w Wielkopolskim Biuletynie Ekologicznym, umieszczana na stronach internetowych Fundacji i Kuratorium Oświaty, wysyłana do szkół. Organizowane zajęcia poszerzają wiedzę przyrodniczą dzieci i młodzieży, uświadamiają na problemy zagrożeń środowiska, podnosząc ich świadomość ekologiczną. Dzięki wsparciu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki wodnej w roku 2010 miało miejsce 8 wystaw (w tym 2 przechodzące z i na kolejny rok), a zwiedziło je i wzięło udział w zajęciach edukacyjnych 158 grup uczniowskich, każda po średnio 20 osób. Grupy te pochodziły ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich nie tylko z Poznania, lecz również z Mosiny, Swarzędza, Suchego Lasu, Dopiewa i wielu innych miejscowości. Harmonogram tych wystaw przedstawiał się następująco:

1. System gospodarki odpadami – nowe wyzwania (grudzień 2009 – styczeń 2010)
2. Drapieżniki Europy i ich ochrona (luty – marzec 2010)
3. Malaria – zagrożenia przeszłości i współczesności dedykowana Kazimierzowi Nowakowi (kwiecień – maj 2010)
4. Ryty naskalne Afryki (czerwiec – sierpień 2010)
5. Australia – oczami przyrodnika (wrzesień – 15 października 2010)
6. Użyteczne rośliny tropików (15 października – 15 listopada 2010)
7. Od lodowca po pustynię: Ameryka Południowa w obiektywie biologa (15 listopada -14 grudnia 2010)
8. Ogród Botaniczny w Poznaniu – nasze początki (15 grudnia 2010-31 stycznia 2011)

Program wydawniczy Fundacji składa się z trzech części. Pierwszą z nich stanowią książki, wydawane nieregularnie, drugą – czasopismo „Wielkopolski Biuletyn Ekologiczny”, ukazujący się regularnie 6 razy w roku, trzecią – program zaopatrzenia szkół w miesięczniki Aura i Przyroda Polska. Do tej pory Fundacja wydała 13 pozycji książkowych, z których ostatnia ukazała się w 2008 r.

„Wielkopolski Biuletyn Ekologiczny” wydawany jest nieprzerwanie od 1998 r. Obejmuje on aktualną problematykę dotyczącą ochrony przyrody i środowiska, informacje o zbliżających się oraz świeżo zakończonych wydarzeniach,

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDACJA „BIBLIOTEKA EKOLOGICZNA” W POZNANIU W 2010 ROKU

impresach i akcjach poświęconych tej problematyce, zawiera wiele praktycznych informacji dla każdego, kto interesuje się ochroną środowiska. Biuletyn wydawany jest w nakładzie 1000 egzemplarzy i kolportowany jest bezpłatnie do szkół i urzędów na terenie całej Wielkopolski. Wersja elektroniczna dostępna jest też w internecie na stronie Fundacji. W 2010 roku wydanych zostało 6 kolejnych numerów Biuletynu, dzięki wsparciu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Program zaopatrzenia szkół w miesięczniki obejmuje wszystkie szkoły ponadpodstawowe z terenu całego województwa wielkopolskiego. Czasopisma te stanowią pomoc dydaktyczną dla nauczycieli prowadzących zajęcia z zakresu ochrony środowiska i przyrody w ramach edukacji szkolnej. Program ten jest finansowany z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, dzięki czemu stanowi bezpłatną pomoc dla szkół.

Przyrodnicze laboratorium interaktywne to inicjatywa zmierzająca do rozbudzenia zainteresowań dzieci i młodzieży problemami dotyczącymi przyrody i ochrony środowiska. Zajęcia w formie warsztatów prowadzone są w niewielkich grupach (maksymalnie 16-osobowych) w specjalnie wyposażonym laboratorium, umożliwiającym zapoznanie się z różnorodnością biologiczną wielu grup roślin i zwierząt, anatomią człowieka i paleontologią. Ze względu na brak dofinansowania, w ostatnich dwóch latach zajęcia te prowadzone były za niewielką odpłatnością częściowo pokrywającą koszty ich prowadzenia.

Udział w **ogólnopolskich programach edukacyjnych**, realizowanych w Wielkopolsce przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Polska Zielona Sieć”, której Fundacja jest członkiem. W 2010 r. był to program „Akademia 3R”, obejmujący swym zasięgiem ponad 60 szkół z obszaru Wielkopolski. Poprzez bezpłatne przeszkolenie nauczycieli oraz przekazanie im materiałów dydaktycznych, wiedza jest i będzie przekazywana szerokim rzeszom uczniów z obecnych i przyszłych roczników. Program finansowany był z funduszy UE.

Cykl imprez pod hasłem ZIELONO MI – organizowany od kilku lat w hali sportowej Arena w Poznaniu we współpracy z firmą Wagart. Są to masowe imprezy kulturalne, połączone z ciekawymi formami przekazywania informacji związanych z ochroną środowiska (wideoklipy, skecze, konkursy). Każdego roku bierze udział w takiej imprezie ok. 5 tysięcy uczestników z dużych zakładów pracy z całej Wielkopolski. W 2010 roku odbyły się dwietego typu imprezy, jedna tradycyjnie przy współpracy z Wagartem, druga z nową firmą Eko-Art.

§2 pkt.1

Fundacja Biblioteka Ekologiczna w Poznaniu ul. Kościuszki 79,

Tel: 85-24-139, 85-21-325

Fax: 85-28-276

E-mail: rceebepzfg@free.ngo.pl

NIP: 778-11-28-803

REGON: 631528008

Zarząd:

Prezes Zarządu: Ryszard Gołdyn

W-ce Prezes Zarządu: Zbigniew Krysiński

Skarbnik: Halina Szyper

Członek Zarządu: Aleksandra Gołębiewska

Członek Zarządu: Ferdynand Szafranski

Członek Zarządu: Jacek Purat

Członek Zarządu: Czesław Purat

pkt.2

Krajowy Rejestr Sądowy, odpis aktualny z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej – nr KRS: 0000019584

1. Tworzenie biblioteki gromadzącej książki, periodyki i inne materiały dotyczące szeroko pojętej dziedziny ochrony środowiska życia i ekologii.
2. Poszerzenie wiedzy przyrodniczej i świadomości ekologicznej całego społeczeństwa poprzez udostępnianie wybranych materiałów i informacji, prelekcje, tworzenie szkół zainteresowań, itp.
3. Uczestnictwo we wszelkich typach działalności z dziedziny ochrony środowiska życia i ekologii.

pkt.3

Krajowy Rejestr Sądowy z rejestru przedsiębiorców – NR KRS: 0000019584 Cel działania:

1. Organizowanie i uczestniczenie w spotkaniach, zjazdach, konferencjach i kongresach, których problematyka dotyczy statutowych celów Fundacji. Opracowanie, wdrażanie projektów oraz prowadzenie kampanii na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.
2. Prowadzenie działalności badawczej, informacyjno-propagandowej i dydaktyczno-oświatowej.
3. Prowadzenie działalności wydawniczej i prasowej oraz zbieranie materiałów i prowadzenie banku informacji ekologicznej.

pkt.4

Uchwały Zarządu Fundacji: w załączeniu:

- uchwała z 24.02.2010 roku nr 1 (2010
- uchwała z 01.04.2010 roku nr 2 (2010
- uchwały z 26.05.2010 roku nr 1 -2 (2010
- uchwały z 30.06.2010 roku nr 1 – 4/2010
- uchwały z 23.07.2010 roku nr 1 – 3 (2010
- uchwały z 29.12.2010 roku nr 1 – 2 (2010

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDACJA „BIBLIOTEKA EKOLOGICZNA” W POZNANIU W 2010 ROKU

pkt.5

Przychody Fundacji pochodzą z niżej podanych źródeł:

1. źródła publiczne:

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu zł: 605530,00 zł

2. darowizny od osób fizycznych zł: 24768,00 zł

3. Inne dochody: 79348,00 zł

pkt.6

Koszty poniesione:

1. realizacja celów statutowych zł: 660112,00 zł

pkt.7

Zatrudnienie:

1. Dyrektor Fundacji – stałe wynagrodzenie 1800 zł. Brutto – okres zatrudnienia wraz z wypowiedzeniem 10 miesięcy (do 30 października 2010 roku)

2. Główny Księgowy – prace zlecone 800 zł brutto miesięcznie

3. Bibliotekarz – od 12.03.2007 urlop macierzyński i wychowawczy do dnia 31.08.2010 roku

Łączne wynagrodzenia dla pracowników stałych – 21961,00 + ZUS 6791,00 zł

Z tytułu wynagrodzenia za umowy o dzieło w ramach działalności statutowej wypłacono 61901,00 zł.

Wynagrodzenie przeciętne miesięcznie Członka Zarządu – nie dotyczy. Pożyczki pieniężne kredyt BOŚ – 67000,00 zł

Saldo konta Fundacji w Banku Ochrony Środowiska O/Poznań na dzień 31.XII.2010 r. wynosiło – 1855, 00 zł Kasa-9021,00 zł

Zakup nowości wydawniczych – 5910,00 zł Nabyte środki trwałe – nie dokonano

pkt.8

Ciążące zobowiązania podatkowe i deklaracja podatkowa rozliczone są bieżąco.

§3

W Fundacji jest bieżąca kontrola przez Zarząd Fundacji.

Prezes Zarządu
Fundacji „Biblioteka Ekologiczna”
Prof. dr Hab. Ryszard Goldyn
Skarbnik
Fundacji „Biblioteka Ekologiczna”
Dr Halina Szyper
Poznań, 18.02.2011

Plan działalności Fundacja Biblioteka Ekologiczna w roku 2011

Plan działalności Fundacja Biblioteka Ekologiczna w roku 2011

W 2011 r. planuje się kontynuowanie dotychczasowej działalności Fundacji, rozszerzając niektóre z ubiegłorocznych programów oraz podejmując nowe wyzwania, mieszczące się w profilu merytorycznym FBE. Dzięki uzyskaniu wpisu do rejestru Organizacji Pożytku Publicznego Fundacja może już ubiegać się o środki zarezerwowane tylko dla OPP.

Od początku 2011 roku realizowane są następujące programy:

1. Biblioteka – podpisano umowę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na wsparcie programu na kwotę 30 tys. zł
2. Działalność wydawnicza oraz zaopatrzenie bibliotek szkolnych w czasopisma – w grudniu 2010 r. podpisano

umowę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na realizację programu w bieżącym roku, obejmującego wydanie 6 kolejnych numerów Wielkopolskiego Biuletynu Ekologicznego oraz zaopatrzenie bibliotek szkół ponadgimnazjalnych w Wielkopolsce w czasopisma Aura oraz Przyroda Polska (wsparcie programu na kwotę 335 tys. zł)

3. Wystawy połączone z zajęciami multimedialnymi dla dzieci i młodzieży szkolnej -program obejmuje 6 wystaw, z których 3 już zostały zrealizowane:

- Ogród Botaniczny w Poznaniu – nasze początki (wystawa przechodząca z roku poprzedniego)
- Afryka w pigułce = Kamerun
- W królestwie eukaliptusów i akacji: fascynujący świat roślin Australii
- Nigdy więcej Czarnobyła

Plan działalności Fundacja Biblioteka Ekologiczna w roku 2011

Obecnie przygotowywana jest kolejna wystawa – Powódź w zlewni Warty, której otwarcie nastąpi 23 maja.

Program uzyskał wsparcie finansowe Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na kwotę 30 tys. zł.

4. Spotkanie edukacyjno-szkoleniowe pod hasłem „Świat w kolorze nadziei” zostało zorganizowane wspólnie z firmą Wagart – odbyło się ono w marcu 2011 r. w hali sportowej Arena (przedsięwzięcie samofinansujące się)

Oprócz tego planowana jest realizacja następujących programów:

1. „Rola zbiorników wodnych w krajobrazie rolniczym” – program złożony do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na kwotę 455 tys. zł. W realizację i finansowanie programu włączają się: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu (5 tys. zł), WFOŚiGW w Toruniu (20 tys. zł) oraz WFOŚiGW w Szczecinie (22 tys. zł). Opis projektu

w załączeniu. Przewidywane ogłoszenie rozstrzygnięcia konkursu przez NFOŚiGW – 18 maja b.r.

2. „Pozaszkolne warsztaty wiedzy z ochrony środowiska” – program złożony do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na kwotę 341 tys. zł oraz na wsparcie 10% kosztów do Starostwa Powiatu Poznańskiego. Obecnie przygotowywany jest wniosek do Urzędu Miasta Poznania, w związku z ogłoszeniem konkursu dla OPP, na kwotę 34 tys. zł. Krótki opis projektu znajduje się na załączonej ulotce.
3. „Odnawialne źródła energii” – konkurs dla młodzieży szkół średnich miasta Poznania, zgłaszany obecnie do Urzędu Miasta Poznania na kwotę 15 tys. zł. Wskazane jest zdobycie instytucji współfinansującej projekt, ze względu na wymagany tzw. wkład własny.
4. „Powodziowe zagrożenie Poznania i okolic” – wystawa połączona z warsztatami dla dzieci i młodzieży szkolnej. Program zgłaszany jest obecnie do Urzędu Miasta Poznania na kwotę 10 tys. zł.

Protokół z zebrania Rady Programowej Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej oraz Zarządu Fundacji „Biblioteka Ekologiczna” RCEE w Poznaniu

Wspólne zebranie, które zorganizował Zarząd Fundacji, odbyło się dnia 16 maja 2010 roku w siedzibie Fundacji, przy ulicy Kościuszki 79 w Poznaniu. Prezes Fundacji prof. dr hab. Ryszard Gołdyn poprosił skarbnika Zarządu dr Halinę Szyper o protokolowanie posiedzenia. Lista obecnych na zebraniu w załączeniu.

Zebranie otworzył v-ce przewodniczący Fundacji Zbigniew Krysiński, w zastępstwie przewodniczącego Rady Programowej prof. dr hab. Andrzeja Mizgajskiego, przedstawiając plan posiedzenia:

1. Weryfikacja składu Rady Programowej
2. Informacje o działalności Fundacji Biblioteka Ekologiczna w 2010 r.
3. Wnioski i ustalenia związane z dalszą działalnością Zarządu.

Ad.1. Pan Zbigniew Krysiński poinformował zebranych o potrzebie dokonania zmian w dotychczasowym składzie

Rady Programowej. W związku z odwołaniem dr Jana Śmiełowskiego ze stanowiska prezesa Zarządu, Zbigniew Krysiński wniósł o wykreślenie go również z funkcji członka Rady Programowej. Poprosił zebranych o przyjęcie w to miejsce Ryszarda Gołdyna -obecnego prezesa Fundacji. Wniosek został jednogłośnie przyjęty. Ponadto pan Z. Krysiński podał jeszcze kandydaturę prof. Piotra Kowalcza z Instytutu Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu, który wyraził zgodę na uczestniczenie w działalności Rady Programowej. Po nakreśleniu sylwetki kandydata odbyło się głosowanie, w wyniku którego prof. P. Kowalczak został jednogłośnie przyjęty na członka Rady. Na zakończenie omawiania spraw weryfikacyjnych Dyrektor Arkadiusz Błochowiak przypomniał zebrany pełen skład osobowy Rady, który dotąd liczył 12 osób, a obecnie uległ zwiększeniu do 13.

Protokół z zebrania Rady Programowej Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej oraz Zarządu Fundacji „Biblioteka Ekologiczna” RCEE w Poznaniu

Ad.2. Sprawozdanie merytoryczne i finansowe zarządu FBE za rok 2010 oraz plan działalności Fundacji na rok 2011 przedstawił prezes Fundacji prof. dr hab. Ryszard Gołdyn (p. załączniki). Na samym początku swojego referowania stwierdził, że rok ubiegły 2010 był wyjątkowo krytyczny dla Fundacji, jakkolwiek nie odbiło się to na działalności merytorycznej Fundacji, która była szeroka i owocna. W związku z odejściem dr Jana Śmiałowskiego z Fundacji, obowiązki prezesa przejął w ubiegłym roku dotychczasowy członek Zarządu – prof. dr hab. Ryszard Gołdyn. Omawiając działalność merytoryczną Fundacji za rok 2010, prezes wyszczególnił następujące zagadnienia:

1. Biblioteka – zakończono katalogowanie zbiorów bibliotecznych w nowym systemie elektronicznym, dzięki czemu katalog został udostępniony na stronie internetowej Fundacji. Obecnie znajduje się w nim ponad 9 tysięcy woluminów książek i czasopism. Aktualnie biblioteka ma około 6500 czytelników. Do tej pory bibliotekę wspiera (w formie dotacji) Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

2. Program edukacyjno-wystawienniczy, realizowany jest od 1992, o bardzo różnorodnej tematyce wystaw, związanej z ochroną przyrody i środowiska. Cieszy się on dużym zainteresowaniem wśród dzieci, młodzieży szkolnej, akademickiej i społeczeństwa. Program ten wspierany jest również przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. W ubiegłym roku odbyło się 8 wystaw.

3. Program wydawniczy obejmuje książki (wydawane nieregularnie), czasopisma (wydawane regularnie) oraz zaopatrywanie szkół ponadgimnazjalnych w województwie wielkopolskim w miesięczniki *Aura* i *Przyroda Polska*. W roku 2010 wydanych zostało 6 numerów Wielkopolskiego Biuletynu Ekologicznego. Program ten jest także finansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

4. Przyrodnicze Laboratorium Interaktywne, w którym prowadzone były w latach poprzednich dla dzieci i młodzieży różnorodne zajęcia (w formie warsztatów). Z uwagi na brak dotacji odbywały się one w roku 2010 nieregularnie, za niewielką odpłatnością, pokrywającą jedynie ich prowadzenie.

5. Udział w ogólnopolskich programach edukacyjnych, które realizowane są w Wielkopolsce razem z „Polską Zieloną Siecią”, dotyczył w roku 2010 programu „Akademia 3R” i objął swym zasięgiem 60 szkół z obszaru Wielkopolski. Program finansowany ze środków UE oraz NFOSiGW.

6. W ramach cyklu imprez pod hasłem ZIELONO MI odbyły się dwie imprezy kulturalne -jedna przy współpracy z Wagartem, a druga z nową firmą Eko-Art.

Działalność finansowa (szczegółowe sprawozdanie finansowe w załączeniu) przedstawiała się następująco: ze źródeł publicznych największą dotację – pow. 600 tys. zł otrzymano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu; z darowizn od osób

fizycznych – około 25 tys. zł., a z innych dochodów – niecałe 80 tys. zł. Na realizację celów statutowych wydano łącznie 660 112, 00 zł.

Prezes zarządu FBE Ryszard Gołdyn kontynuując, poruszył problem zobowiązań finansowych Fundacji. Wynosiły one na koniec ubiegłego roku ok. 100 tys. zł (kredyt bankowy oraz zaległości w płaceniu czynszu dla CK Zamek, za wynajem pomieszczeń).

Prof. Ryszard Gołdyn poinformował zebranych również o działalności Fundacji w roku bieżącym. Na wstępie powiedział, że po kilkumiesięcznych, żmudnych staraniach, udało się uzyskać w Sądzie wpis do rejestru Organizacji Pożytku Publicznego. Z uwagi na tak późne załatwienie powyższej sprawy nie mogliśmy w tym roku ubiegać się o 1% odpisu od podatku dla osób fizycznych na cele statutowe Fundacji. Następnie omówił plan działań Fundacji zaznaczając, że aktualnie realizowane są 4 programy (p. zał.):

1. dotyczy funkcjonowania biblioteki – podpisana została umowa z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na kwotę 30 tys. zł;

2. działalność wydawnicza (umowa z WFOŚiGW podpisana w grudniu 2010) będzie obejmowała wydanie 6 kolejnych numerów Wielkopolskiego Biuletynu Ekologicznego oraz zaopatrzenie szkół w czasopisma (wsparcie programu 335 tys. zł). Już ukazały się 4 numery WBE, dwa pozostałe zostaną wydane po wakacjach.

3. organizacja 6 wystaw z zajęciami multimedialnymi (3 z nich zostały już zrealizowane, obecnie jest przygotowywana następna, dotycząca powodzi w zlewni Warty). Wsparcie programu z WFOŚiGW wynosi 30 tys. zł.

4. spotkanie edukacyjno-szkoleniowe zostało zorganizowane w marcu, wspólnie z firmą Wagart. Jest to przedsięwzięcie samofinansujące się.

Poza wymienionymi programami, Zarząd Fundacji planuje włączyć do swojej działalności następujące projekty (po podpisaniu umów):

1. „Rola zbiorników wodnych w krajobrazie rolniczym”, projekt złożony do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, oczekuje się na rozstrzygnięcie konkursu (p. zał.). Do tej pory uzyskano wsparcie finansowe z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie (22 tys. zł) i w Toruniu (20 tys. zł) oraz akces RDOŚ w Poznaniu (5 tys. zł). 2. „Pozaszkolne warsztaty wiedzy z ochrony środowiska”, projekt złożony został do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, nie doczekał się dotąd akceptacji. Opracowywany jest on obecnie także w ramach konkursu dla OPP, ogłoszonego przez Urząd Miasta Poznania. Prof. Ryszard Gołdyn wspominał, że po publikacji założeń projektu w WBE oraz zaprezentowaniu go na Targach Edukacyjnych, Fundacja odbiera liczne telefony z różnych szkół na temat możliwości uczestniczenia w warsztatach w tym projekcie.

Prof. Ryszard Gołdyn poinformował o planach przygotowania 2 dalszych projektów dotyczących: odnawialnych

Protokół z zebrania Rady Programowej Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej oraz Zarządu Fundacji „Biblioteka Ekologiczna” RCEE w Poznaniu

źródeł energii i zagrożenia okolic Poznania przez powódzie. W odniesieniu do odnawialnych źródeł energii, będących jednym z głównych priorytetów Państwa - ważne byłoby znaleźć sponsora współfinansującego ten program (dotyczy to również pozostałych projektów). W przypadku projektu o tematyce powodziowej, będzie on dotyczył warsztatów, połączonych z wystawą fotograficzną. Oba projekty zostaną złożone do Urzędu Miasta i będą opiewały na sumę 10-15 tys. zł.

Ad. 3. Dyskusja. V-ce prezes Zbigniew Krysiński w swojej wypowiedzi podkreślił, że złożone wnioski w całości mogłyby pokryć wydatki finansowe Fundacji, lecz zależy to od możliwości ich realizacji, czyli od przyznania funduszy przez Instytucje, do których zostały (lub zostaną) one złożone. Brak do tej pory pozytywnych odpowiedzi. Prof. dr hab. Andrzej Mizgajski zainteresował się opłatami czynszowymi i poprosił o informacje na ten temat. Prof. dr hab. Ryszard Gołdyn przedstawił harmonogram opłat czynszowych uzgodnionych z władzami Zamku, jednak zaznaczył, że spłaty w poszczególnych miesiącach uzależnione są od możliwości realizacji planowanych projektów (p.zał.). W toku dalszej dyskusji prof. dr hab. Andrzej Mizgajski podkreślił, że nowoukonstytuowany Zarząd FBE zmierza w dobrym kierunku. Przedstawione projekty są bardzo wartościowe, szczególnie dlatego, że ich realizacja opiera się w dużej mierze o wykwalifikowaną kadrę naukową i dydaktyczną, a także dlatego, że wdrażają one do praktyki osiągnięcia naukowe kadry uniwersytetu i PAN-u. Wyraził on opinię, że Zarząd z pewnością poradzi sobie z tymi problemami, a on „chętnie przyjdzie z pomocą”. Z-ca Dyrektora Departamentu Ochrony Środowiska – Arkadiusz Błochowiak zainteresował się złożonymi projektami, dotyczącymi powodzi i zbiorników wodnych położonych na obszarach rolniczych. Zapowiedział jednocześnie swoje przybycie na mającą się odbyć 23 maja 2011 wystawę „Powódź w zlewni Warty”. Krótko poinformował zebranych o problemach związanych z budową czy też odnową małych zbiorników wodnych w Wielkopolsce, a także na temat problemów dotyczących źródeł energii odnawialnej. Realizacja budowy nowych zbiorników często nie znajduje poparcia społecznego, gdyż jest oprotestowywana przez grupę ekologów, zaczyna tutaj dominować „ekoterroryzm”. Bardzo często oddalane są wnioski przez ministra z uwagi na ich złe przygotowanie czy też brak wsparcia, a pojawiają się natomiast coraz częściej protesty. Dotyczą one też alternatywnych źródeł energii, np. wiatraków. Bobry są następnym problemem, z uwagi na niszczenie wałów. Dyrektor Arkadiusz Błochowiak podkreślił ważność zbiorników wodnych w krajobrazie rolniczym jak i problem powodzi w Polsce. Wysoko ocenił złożone projekty dotyczące tych zagadnień. Poinformował, że postara się przeprowadzić rozmowy z osobami zainteresowanymi również tymi zagadnieniami, by zgodziły się współfinansować te projekty.

Do dyskusji przyłączył się prof. Andrzej Mazgajski, akcentując duże znaczenie merytoryczne i dobre przygoto-

wanie projektów. Stwierdził zarazem, że jest dobrej myśli i z pewnością zostaną one włączone do realizacji w ramach tegorocznych działań Fundacji. Jako przewodniczący Rady Programowej postawił wniosek o przyjęcie sprawozdania merytorycznego i finansowego z działalności Fundacji za ubiegły rok. Sprawozdanie przyjęto jednomyślnie. Prezes Fundacji prof. Gołdyn zapytał zebranych o ew. sugestie poszerzenia działalności Fundacji, wskazania innych, nowych propozycji. Prof. Andrzej Mizgajski stwierdził, że Zarząd zmierza w dobrym kierunku, a zaprezentowany program działań jest wystarczająco szeroki. Zapytał jeszcze jak informowani są potencjalni odbiorcy oferty Fundacji oraz czy jest możliwość rozszerzenia informacji odnośnie prowadzonej działalności Fundacji? Prezes Ryszard Gołdyn powiedział, że jest prowadzona informacja w tym zakresie m.in. poprzez publikowanie jej w biuletynie, zamieszczanie na stronie internetowej, informowanie przy okazji organizowanych wystaw i zajęć z grupami szkolnymi, kolportowanie specjalnie przygotowanych ulotek, w trakcie udziału w różnych społeczno-kulturalnych i edukacyjnych spotkaniach.

W dalszych rozważaniach dyrektor Arkadiusz Błochowiak wspomniał o Interaktywnym Centrum Kształcenia w Warszawie i chciałby aby Fundacja włączyła się również ze swoją działalnością ekologiczną. Pomysł ten przyjęto z aprobatą. V-ce prezes Fundacji Zbigniew Krysiński w swoim wystąpieniu przypomniał, że Fundacja na swoim stanie ma duży zapas książek („Orzeł ginący symbol narodowy” – Jan Śmiełowski, „Chrońmy europejskie żaby” – Leszek Berger, „Nasze Środowisko”, „Nasze Środowisko – dźwięki czy hałasy”, „Nasze Środowisko – lasy nasz zielony skarb”, „Nasze Środowisko – śmieci czyli odpady”, „Nasze Środowisko – światło i ciepło bez dymiących kominów”), które rozchodzą się bardzo wolno a mogłyby wesprzeć potrzeby finansowe Fundacji. Nadmieniał, że prowadzi wstępne rozmowy ze Wspólnotą Polską o dystrybucji tych książek za granicą, wśród Polonii. Dyrektor Arkadiusz Błochowiak wspomniał o swoim pobycie w polskiej szkole w północnej części Włoch, koło Mediolanu. Zasugerował, że można by udostępnić na razie nasz pakiet książkowy w tym rejonie. Zaoferował wysłanie takiego pakietu do Konsula, poprzez komórkę działającą przy Ministerstwie Edukacji.

Na zakończenie przewodniczący Rady Programowej prof. Andrzej Mizgajski podkreślił, że:

- sprawozdanie z działalności Fundacji za rok 2010 zostało przyjęte,
- program dalszej działalności został zaakceptowany,
- należy zastanowić się nad edukacją poza granicami kraju oraz rozwinąć dystrybucję wydawnictw Fundacji.

Zebranie zakończono i podziękowano wszystkim przybyłym za udział w spotkaniu, zapraszając jednocześnie na najbliższą wystawę.

Protokowała
Halina Szyper
Poznań, 18 maja 2011

BARDZIEJ EKOLOGICZNE ROLNICTWO DLA EUROPY

Pierwsza prawdziwie wspólna polityka Unii Europejskiej dotyczyła rolnictwa. W trakcie realizacji polityka ta przeszła liczne modyfikacje, odzwierciedlające zmieniające się priorytety sektora rolnictwa. Najnowsza seria proponowanych reform ma odpowiedzieć na wyzwania, przed jakimi stanie Unia Europejska do końca tej dekady. Dotyczyć będzie kwestii żywności, zasobów naturalnych i kwestii terytorialnych.

Zapewnianie wystarczającej ilości bezpiecznej i dobrej jakościowo żywności dla obywateli UE – a także przyzwoitych dochodów dla rolników – stanowi centrum zainteresowania wspólnej polityki rolnej (WPR) od momentu jej powołania do życia w latach 60. ubiegłego wieku. Z czasem WPR przeszła rozmaite przemiany, których celem było dostosowanie jej do międzynarodowych zobowiązań, zapobieganie niepotrzebnym nadwyżkom produkcyjnym, zapewnianie podatnikom lepszego stosunku wartości do ceny i stopniowe włączanie w nurt polityczny kwestii ochrony środowiska.

W pół wieku po powstaniu WPR szykują się kolejne istotne reformy. Unia Europejska musi zapewnić bardziej zrównoważone wykorzystanie naturalnych zasobów, a jednocześnie umożliwić europejskim rolnikom rozwijanie innowacyjności i konkurencyjności. Jak wyjaśnił komisarz UE ds. rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, Dacian Cioloș: „Rolnictwo europejskie musi być nie tylko konkurencyjne z gospodarczego, ale także z ekologicznego punktu widzenia”.

Trzy opcje

Komisja Europejska określiła trzy główne cele przyszłej WPR. Są to: zapewnienie zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi i działania w sprawie klimatu, opłacalna produkcja żywności oraz utrzymanie równowagi terytorialnej i różnorodności obszarów wiejskich.

Komisja uznaje, że aby osiągnąć te cele, konieczne jest wprowadzenie bardziej „zielonych” dopłat bezpośrednich dla rolników i środków rynkowych dotyczących

poszczególnych produktów żywnościowych, a także sprawiedliwsze ich rozdzielanie, natomiast wieloletnie polityki rozwoju obszarów wiejskich muszą podkreślać konieczność konkurencyjności, innowacyjności, ochrony środowiska i działań na rzecz klimatu.

Przedstawiono trzy możliwe opcje. Pierwsza polega na stopniowym wprowadzaniu zmian w tych obszarach istniejącej polityki, w których występuje najwięcej niedociągnięć. Druga opcja polega na nadaniu WPR bardziej ekologicznego, sprawiedliwszego, wydajniejszego i skuteczniejszego charakteru. W ramach trzeciej opcji zasugerowano odejście od wsparcia dochodowego dla rolników i skupienie się niemal całkowicie na celach dotyczących ochrony środowiska i zmiany klimatu.

Bada się obecnie pomysł uzupełniania podstawowego wsparcia dochodowego dla rolników poprzez dopłatę „środowiskową”,

odzwierciedlającą podstawowe usługi środowiskowe świadczone przez rolników. Proponuje się również lepsze przeznaczenie środków na finansowanie rozwoju obszarów wiejskich, z uwzględnieniem działań wspierających ochronę różnorodności biologicznej oraz innych wyzwań związanych z ochroną środowiska naturalnego.

Rządy państw członkowskich, Parlament Europejski, podmioty związane z rolnictwem, organizacje pozarządowe (NGO) oraz inne strony zainteresowane analizują już proponowane opcje. Wszystkie powyższe strony wniosą swój wkład do formalnych wniosków prawodawczych, które Komisja przedstawi pod koniec bieżącego roku. ☺

Więcej informacji

http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/communication/index_en.htm

SPRAWDZIAN OCHRONY PRZYRODY W EUROPIE

Państwa członkowskie UE dokonały pierwszej systematycznej oceny najbardziej zagrożonych gatunków zwierząt i roślin oraz siedlisk przyrodniczych Europy. Stan ochrony w przypadku większości zbadanych gatunków i siedlisk oceniono jako „niewłaściwy”, a w wielu przypadkach stwierdzono jego postępujące pogarszanie. Dlatego najwyraźniej konieczne jest zwiększenie wysiłków na rzecz ochrony przyrody.

Przekrojowy przegląd stanu różnorodności przyrodniczej Europy przeprowadzono w ramach regularnej sprawozdawczości, obowiązującej na mocy jednego z głównych unijnych aktów prawnych dotyczących ochrony przyrody, a mianowicie: dyrektywy siedliskowej. Dwadzieścia pięć państw członkowskich przekazało stosowne informacje obejmujące lata 2001-2006 (tj. przed przystąpieniem Rumunii i Bułgarii do Unii Europejskiej). Oceniono stan ponad tysiąca gatunków zwierząt i roślin, a także ponad dwustu typów siedlisk, zarówno lądowych, jak i morskich.

Wspomniana dyrektywa, która weszła w życie w 1992 r., stała się zapowiedzią zdecydowanych i innowacyjnych działań UE na rzecz ochrony przyrody, w praktyce głównym instrumentem działań jest sieć obszarów chronionych Natura 2000. Sieć służy osiągnięciu równowagi między działalnością człowieka a dziką fauną i florą w żywym i zmieniającym się krajobrazie, jednocześnie dowodząc, że idea ochrony przyrody nie ogranicza się do rezerwatów. Obejmuje ona już prawie jedną piątą powierzchni lądowej UE i około 130 tys. km² środowiska morskiego, i nadal się powiększa.

Sprawozdawczość

Jednym z głównych celów polityki ochrony przyrody UE jest zapewnienie najważniejszym gatunkom i siedliskom długoterminowej i pewnej przyszłości, czyli „właściwego stanu ochrony”. Wymaga to stałego monitorowania i regularnej oceny.

Organy krajowe przygotowały sprawozdania, biorąc pod uwagę zasięg, obszar, strukturę i funkcję każdego z siedlisk oraz zasięg, populację i obszar siedliska każdego gatunku. Określono przy tym dalsze perspektywy, zagrożenia i czynni-

ki wpływające negatywnie w odniesieniu do poszczególnych gatunków oraz siedlisk.

Ustalenia

Sprawozdania wykazują w szczególności stosunkowo najłagodniejszy stan ochrony grup siedlisk takich jak wydmy, torfowiska i użytki zielone w postaci muraw. Działania ochronnych potrzebują zwłaszcza siedliska związane z tradycyjnymi praktykami rolniczymi. Zmiana klimatu wywiera już skutki odczuwalne dla połowy siedlisk podmokłych. Bezdyskusyjne jest dziś szczególnie szerokie rozpowszechnienie zagrożeń dla bezkręgowców i potrzeba zgromadzenia znacznie większej wiedzy o środowisku morskim.

W ustaleniach podkreśla się decydujące znaczenie działań ochronnych na szczeblu unijnym, polegających m.in. na ustanowieniu i rozszerzaniu sieci Natura 2000, a także wskazuje się na pilną potrzebę zdwojenia wysiłków zmierzających do odtworzenia ekosystemów zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim.

Uzyskana wiedza pomoże we właściwym pokierowaniu zasobami w przyszłości.

Proces nauki

Sprawozdanie wyraźnie wskazuje, że konieczne jest zdecydowane nasilenie działań na rzecz ochrony wielu siedlisk i gatunków. Obraz sytuacji nie jest jednak do końca negatywny. Nigdy dotąd nie prowadzono prac na porównywalną skalę, a płynące z nich ustalenia będą miały nieocenioną wartość dla polityki w dziedzinie różnorodności biologicznej w nadchodzących latach.

Należy przy tym pamiętać, że badane gatunki i siedliska to te zidentyfikowane jako najbardziej zagrożone, toteż nie jest zapewne wielkim odkryciem fakt, że stan ochrony niewielu z nich osiągnął zadowalający poziom. Poza tym upłynie zapewne немало czasu, nim środki ochronne zaczną przynosić zauważalne skutki.

Sporządzenie sprawozdań nie było łatwe, ale owocem tego procesu są cenne doświadczenia, które znajdą zastosowanie w następnym cyklu sprawozdawczym. Wyniki posłużą

SPRAWDZIAN OCHRONY PRZYRODY W EUROPIE

za punkt odniesienia dla przyszłych ocen i dadzą dokładniejszy obraz stanu różnorodności biologicznej w Europie.

Sama Unia Europejska i jej państwa członkowskie opracowały strategię zapewniającą przetrwanie różnorodności biologicznej i ochronę przyrody.

Pierwsze ogólnounijne działania polityczne na rzecz ochrony przyrody weszły w życie 30 lat temu wraz z przyjęciem w 1979 r. dyrektywy ptasiej, ustanawiającej specjalne obszary chronione ze względu na ptaki tam występujące, w 1992 r. zakres polityki w tej sferze uległ znacznemu poszerzeniu dzięki dyrektywie siedliskowej, która wymagała od państw członkowskich wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony.

Dyrektywa siedliskowa określa najbardziej zagrożone i najcenniejsze zasoby naturalne. Zawiera ona wykaz około dwustu siedlisk oraz tysiąca gatunków zwierząt i roślin, a jej celem jest zapewnienie ich długotrwałego zrównoważonego rozwoju - tzw. „właściwego stanu ochrony”.

Dwa główne środki do osiągnięcia tego celu to sieć obszarów chronionych Natura 2000, obejmująca obszary utworzone na mocy wcześniejszej dyrektywy ptasiej, oraz ścisły system ochrony gatunków.

Natura 2000 nie jest siecią rezerwatów przyrody. Polegająca na szerszej zasadzie ochrony przyrody i zrównoważonego korzystania z jej zasobów sieć służy kształtowaniu harmonijnego współistnienia działalności ludzkiej i przyrody. Zachęca przy tym do takich form działalności gospodarczej, jak rolnictwo, turystyka, rybołówstwo i leśnictwo, o ile działalność ta prowadzona jest w sposób przyjazny dla środowiska.

Ocena stanu ochrony

Monitorowanie siedlisk i gatunków jest nierozdzielnie związane z dyrektywą siedliskową, ponieważ jest niezbędne do uzyskania wyraźnego obrazu tendencji dotyczących stanu najważniejszych siedlisk i gatunków, w myśl obowiązujących przepisów kolejne sprawozdania sporządzane będą co sześć lat. Pierwszy zestaw sprawozdań, obejmujący lata 1994-2000, poświęcono postępowi w ustanawianiu obszarów ochrony w całej Europie.

W 2007 r. państwa członkowskie po raz pierwszy złożyły sprawozdania na temat stanu ochrony najważniejszych siedlisk i gatunków za lata 2001-2006. Ustalenia zebrano w sprawozdaniu złożonym „na mocy artykułu 17” - nazywanym tak od artykułu dyrektywy, który szczegółowo określa wymogi sprawozdawcze.

W sprawozdaniu tym stan ochrony zdefiniowano jako kombinację czynników oddziałujących na siedliska lub gatunki, mającą wpływ na ich długoterminowe rozmieszczenie, strukturę, funkcję i liczebność. Zastosowano trzy oceny stanu ochrony - „właściwy”, „niewystarczający” i „zły” - ostatnie dwie oceny traktuje się jako poziomy „niewłaściwego” stanu ochrony.

Dwadzieścia pięć państw członkowskich przedstawiło wyniki, stosując standardową metodologię. Uwzględniono

łącznie około 1 180 gatunków i 216 typów siedlisk. Gatunki podzielono na dziewięć grup: ssaki, gady, płazy, ryby, stawonogi, mięczaki, rośliny naczyniowe, rośliny nienaczyniowe i inne. Również wśród siedlisk określono dziewięć grup: lasy; siedliska skalne; torfowiska, grzęzawiska i mokradła; murawy; dwa rodzaje zarośli; siedliska słodkowodne; wydmy i siedliska nadbrzeżne.

Stan tych gatunków i siedlisk różnego rodzaju oceniły organy krajowe w 11 regionach biogeograficznych (zob. ramka 1). Europejskie Centrum Tematyczne ds. Ochrony Przyrody i Różnorodności Biologicznej dokonało zestawienia i analizy wyników według regionów biogeograficznych. Wyniki opublikowano w lipcu 2009 r.

Oceny dotyczące poszczególnych gatunków i siedlisk oraz sprawozdania krajowe znaleźć można w internetowym sprawozdaniu technicznym na mocy art. 17 Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (EIONET). Adres internetowy podano na stronie niniejszej broszury zawierającej odsyłacze.

Regiony biogeograficzne

Alpejski: łańcuchy górskie o dużej wysokości, zimnym, surowym klimacie, lasach i skalistych szczytach, w tym Alpy, Pireneje i Apeniny.

Atlantycki: zachodnie obszary nadbrzeżne Europy, na których znajdują się niziny, klify oraz ujścia wielkich rzek. System Prądu Zatokowego (Golfstromu) przynosi łagodne zimy i chłodne lata.

Czarnomorski: tereny zachodnich i południowych brzegów Morza Czarnego obejmujące Bułgarię i Rumunię. Delta Dunaju to prawdziwy labirynt moczarów, jezior i wysp, dający schronienie wielu gatunkom fauny.

Borealny: tereny dalekiej północy Europy, w części sięgające za koło podbiegunowe. Lasy pokrywają 60% tego regionu, który jest schronieniem dla tysięcy ptaków wędrownych.

Kontynentalny: centrum Europy - w dużej części tereny o charakterze rolniczym; obejmuje 11 krajów, od Francji po Polskę. Charakteryzuje się upalnym latem kontrastującym z mroźną zimą.

Makaronezyjski: europejskie wyspy wulkaniczne na Oceanie Atlantyckim: Azory, Madera i Wyspy Kanaryjskie. Choć region ten zajmuje tylko 0,3% terytorium UE, mieści on aż 19% typów siedlisk o istotnym znaczeniu dla UE.

Śródziemnomorski: gorące, suche kraje na południu Europy, posiadające góry, murawy, wyspy i bardzo długie linie brzegowe.

Panoński: stepy Węgier i południowej Słowacji, suche murawy Niziny Środkowodunajskiej.

Stepowy: rozciąga się od Bukaresztu (Rumunia) na zachodzie, przez niższą część obszaru zalewowego Dunaju i na północ od Morza Czarnego; jest to obszar nisko położonych równin i terenów podmokłych.

Źródło: zdjęć - StockPhoto
tekst - Komisja Europejska

WYNIKI: BUDZĄCE UZASADNIONY NIEPOKÓJ

Ogólne ustalenia sprawozdania przedstawiają niepokojący obraz - właściwy stan ochrony dotyczy jedynie niewielkiej części badanych siedlisk i gatunków.

Ogólnie stan ochrony zaledwie około 17% siedlisk i gatunków oceniono jako właściwy. Co do siedlisk, około 37% ocen wskazywało na zły stan, a kolejne 28% - na niewystarczający, natomiast w odniesieniu do gatunków, stan ochrony 22% z nich oceniono jako zły, a 30% - jako niewystarczający. Ponadto utrzymuje się dość duży zakres niepewności - w około 18% ocen siedlisk i 31% ocen gatunków stan ochrony określono jako „nieznany”.

Najwyższy odsetek siedlisk o właściwym stanie ochrony odnotowano w regionie alpejskim, a najniższy - w regionie atlantyckim, w odniesieniu do gatunków najwyższy odsetek ocen wskazujących na właściwy stan ochrony odnotowano w regionie borealnym, a najniższy - w regionie kontynentalnym. Wykazano, że wydmy, torfowiska i murawy są grupami siedlisk o najgorszym stanie ochrony.

W przypadku gatunków występowało więcej ocen, w których stan ochrony określono jako nieznany, niż w przypadku siedlisk, w niektórych regionach takich ocen było szczególnie dużo, zwłaszcza w regionie śródziemnomorskim i w regionach morskich, gdzie brak informacji na temat stanu nawet 45% ocenianych gatunków.

Ocena według siedlisk

W 701 ocenach stanu ochrony siedlisk wystąpiły znaczne różnice w poszczególnych regionach biogeograficznych.

Wydmy, torfowiska/grzęzawiska/mokradła i murawy były grupami siedlisk, w których odnotowano najgorszy stan ochrony. Najlepszy stan ochrony wykazują siedliska skalne, takie jak piargi lub jaskinie. Stwierdzono, że większy odsetek siedlisk „priorytetowych”, czyli takich, w których potrzebę ochrony określono jako szczególnie dużą, wykazuje się złym stanem ochrony w porównaniu z siedliskami „niepriorytetowymi”. Zjawisko to było szczególnie wyraźne w przypadku siedlisk nadbrzeżnych.

„Dalsze perspektywy” to jeden z czterech parametrów stanu ochrony, w ponad 50% ocen siedlisk parametr ten oszacowano jako niewłaściwy.

Ocena według gatunków

W większości regionów biogeograficznych ponad 20% ocen gatunków wskazało na zły stan ochrony.

Stan ochrony mięczaków i stawonogów w ponad 30% przypadków oceniono jako „zły”, przy czym w przypadku mięczaków sytuacja była najgorsza. Oceny ponad połowy mięczaków, zarówno morskich, jak i słodkowodnych były złe, natomiast oceny ślimaków lądowych były lepsze. Grupa mięczaków jest jednak stosunkowo mała - obejmuje 81 gatunków.

Najwyższy odsetek ocen wskazujących na właściwy stan ochrony odnotowano w przypadku roślin naczyniowych.

Stan ochrony w poszczególnych regionach

Różnice w ocenach między regionami biogeograficznymi były mniejsze w przypadku gatunków, niż w przypadku siedlisk. Najwyższy odsetek ocen wskazujących na właściwy stan ochrony gatunków odnotowano w regionie borealnym - 32%, a najniższy w regionie atlantyckim - 7%. Region atlantycki miał także najwyższy odsetek złych ocen stanu ochrony gatunków, natomiast najwyższy odsetek niewłaściwych (niewystarczających lub złych) ocen ich stanu ochrony miał region panoński.

W około 33% ocen siedlisk w regionie alpejskim stwierdzono właściwy stan ochrony, co stanowi najwyższy odsetek wśród wszystkich obszarów lądowych. Region ten miał także najniższy odsetek ocen wskazujących stan zły lub niewłaściwy. Na drugim końcu skali znajduje się region atlantycki, gdzie, w świetle braku ocen wskazujących na właściwy stan ochrony, dalsze perspektywy dla siedlisk nie są dobre.

Źródło: zdjęć - StockPhoto
tekst - Komisja Europejska

W centrum uwagi 1: godzenie rolnictwa i ochrony przyrody

Ważnym ustaleniem sprawozdania jest to, że siedliska zależne od tradycyjnych praktyk rolniczych wykazują gorszy stan ochrony niż siedliska niezagospodarowane rolniczo. Właściwy stan ochrony dotyczy jedynie 7% z nich - przy 21% w przypadku innych typów siedlisk.

Czynniki wywierające szkodliwy wpływ na tereny rolnicze obejmują porzucanie pastwisk, nadmierne lub niedostateczne wypasanie, niezrównoważone nawożenie, stosowanie pestycydów, zmiany praktyk uprawy, zalesianie oraz usuwanie elementów krajobrazu takich jak żywopłoty.

Choć rolnictwo może na wiele sposobów negatywnie oddziaływać na środowisko, pewne typy działalności rolniczej, np. wypasanie o niskiej intensywności na murawach, są niezbędne dla zachowania pewnych siedlisk.

Stan ochrony w poszczególnych regionach

Poza regionem makaronezyjskim, gdzie bardzo nie-liczne siedliska są zależne od rolnictwa, najwyższy (9%) odsetek siedlisk o właściwym stanie ochrony stwierdzono w regionie kontynentalnym, a kolejny wynik - wynoszący 7% - odnotowano w regionach alpejskim i borealnym.

Nacechowany wysokim odsetkiem intensywnie uprawianych gruntów rolnych region atlantycki osiągnął najgorsze wyniki, w regionie tym nie odnotowano

żadnego zależnego od rolnictwa siedliska o właściwym stanie ochrony.

W przypadku muraw odsetek złych ocen stanu ochrony wynosił około 80% w atlantyckim, borealnym i panońskim regionie biogeograficznym, w regionie atlantyckim i panońskim stan ochrony żadnego siedliska murawowego nie był właściwy.

Dalsza perspektywa

Wiele wiadomo już na temat sposobów jak najlepszego poprawienia stanu ochrony użytków zielonych, jakimi są murawy. Murawy zwykle wymagają odpowiedniego poziomu wypasania, stosowania niewielkich ilości nawozów, niskiej gęstości obsady zwierząt gospodarskich i późnego koszenia. Rolnictwo przyjazne dla ochrony środowiska musi jednak także być finansowo zrównoważone, jeżeli ma stać się bardziej rozpowszechnione.

Kwestie różnorodności biologicznej są obecnie włączane do polityki rolnej. Reformy wspólnej polityki rolnej (WPR) Unii Europejskiej stopniowo przestawały wiązać płatności dla rolników z wielkością produkcji i zaczęły nagradzać ich za osiąganie korzyści dla środowiska. Korzyści te należy jeszcze bardziej zwiększyć, aby przyniosły widoczne efekty dla ochrony środowiska.

Źródło: zdjęć - StockPhoto
tekst - Komisja Europejska

W centrum uwagi 2: rola sieci Natura 2000 i programu LIFE

Sieć Natura 2000 jest największą na świecie siecią obszarów chronionych. Jej utworzenie jest ważnym krokiem w kierunku zatrzymania procesu utraty różnorodności biologicznej w Europie. Sprawozdanie powstało jednak zbyt wcześnie, by można było ocenić całkowity wpływ sieci na stan ochrony.

Do końca 2008 r. składało się na nią ponad 25 tys. obszarów, co stanowiło ponad jedną piątą całkowitej powierzchni

lub gatunku, mimo że oceniony został jako „niewłaściwy”, ulega poprawie.

Pozytywne oznaki

Przykładowe skuteczne działania obejmują gatunki roślin takie jak endemiczna i szczególnie zagrożony gatunek niezapominajki nad Jeziorem Bodeńskim w Austrii, a także typy siedlisk w Zjednoczonym Królestwie, takie jak las bagieny i las kaledoński.

Są też inne podejmowane starania, które przyniosły skutki o szerszym zasięgu. Od 1992 r. pewna liczba projektów realizowanych w ramach programu LIFE we Włoszech, na Słowenii, w Hiszpanii, Grecji, Austrii i Francji odniosła sukcesy w odtwarzaniu i utrzymaniu populacji niedźwiedzia brunatnego. Te duże drapieżniki, niegdyś występujące w całej Europie, na wielu obszarach wyginęły. Obecnie jednak sytuacja tego gatunku ulega poprawie - ponad połowa państw członkowskich zgłasza pozytywne tendencje w populacji i zasięgu występowania niedźwiedzi.

Oprócz bezpośrednich skutków projek-

tów w ramach programu LIFE dotyczących poszczególnych gatunków lub siedlisk opracowywane są innowacyjne praktyki ochronne, które mogą być stosowane także na innych obszarach.

Efekty projektów LIFE Przyroda i sieci Natura 2000 trudno ująć za pomocą liczb. Wiele projektów ogranicza się do gatunków lub siedlisk w skali lokalnej lub regionalnej, zazwyczaj na jednym obszarze, podczas gdy inne uwzględniają pełny zasięg ich rozmieszczenia.

Źródło: zdjęć - StockPhoto
tekst - Komisja Europejska

lądowej UE (to więcej niż powierzchnia Hiszpanii i Włoch razem wziętych) oraz środowiska morskie o łącznej powierzchni sięgającej 130 tys. km².

Sieć nadal jest tworzona, a środki odtworzenia wymagają czasami długiego czasu, zanim przyniosą zauważalne skutki. Jednakże sprawozdania potwierdzają już pewien pozytywny wpływ sieci i powiązanego programu LIFE Natura, który finansuje poszczególne projekty na rzecz ochrony i odtworzenia określonych siedlisk lub gatunków. Niektóre kraje zgłosiły, że stan ochrony określonego siedliska

W centrum uwagi 3: narastający wpływ zmian klimatu

Zmiana klimatu już wywiera poważny negatywny wpływ na siedliska i gatunki, i wiele państw członkowskich w sprawozdaniach składanych na mocy art. 17 podkreśla, że stanowi ona poważne zagrożenie.

Zmiany klimatu wywierają już dziś znaczący wpływ na 19% zagrożonych siedlisk (42 siedliska) i na 12% badanych gatunków (144 gatunki). Wedle sprawozdania, największe szkody wywołane zmianami klimatu są obserwowane na torfowiskach, grzęzawiskach, mokradłach - słowem: na wszystkich terenach podmokłych. Następne na liście są ekosystemy wydymowe. Najczęściej określane jako podatne na wpływ zmian klimatu gatunki należą do płazów.

Zmiana klimatu stanowi dodatkowe zagrożenie dla różnorodności biologicznej i ekosystemów, potęgujące jednocześnie negatywny wpływ innych czynników. Przesunięcia stref klimatycznych spowodują złożone zmiany w rozmieszczeniu i funkcjonowaniu siedlisk i gatunków.

Grupa siedlisk skalnych obejmuje tylko dwa siedliska, w których jako przyczynę tendencji podaje się zmianę klimatu. Grupa ta obejmuje jednak lodowce, siedlisko być może najbardziej bezpośrednio zagrożonym przez zmiany klimatu, w przypadku którego zależność ta została powszechnie uznana.

Co najmniej jedno państwo członkowskie podało zmiany klimatu jako przyczynę zgłoszonych tendencji w zasięgu lub populacji 12% z 1 158 poddanych ocenie gatunków. Najczęściej, bo w 45% przypadków, dotyczy to gatunków płazów, zazwyczaj żyjących na terenach podmokłych.

Prawdopodobnie z czasem, w miarę jak zmiany klimatu staną się bardziej wyraźne, uwidoczni się ich wpływ na większą liczbę siedlisk i gatunków. Oznacza to, że wpływ zmian klimatu na stan ochrony powinien być uważnie zbadany w następnym cyklu sprawozdawczym.

Źródło: zdjęć - StockPhoto
tekst - Komisja Europejska

Sprawozdawczość dotycząca stanu ochrony: proces nauki

Ukończenie pierwszego sprawozdania złożonego na mocy art. 17 jest ważnym krokiem w kierunku ogólnounijnej ochrony przyrody. Po raz pierwszy oceniono stan najbardziej zagrożonych siedlisk i gatunków 25 państw członkowskich UE z zastosowaniem standardowej metodologii.

Sprawozdania wyraźnie wskazują, że konieczne jest nasilenie działań na rzecz ochrony najbardziej zagrożonych elementów europejskiej przyrody. Należy ponadto podjąć niezbędne kroki w celu poprawy koordynacji współpracy między krajami w zakresie gromadzenia danych i sporządzania sprawozdania w przyszłości.

Dane przedłożone przez różne państwa członkowskie znacznie się różnią, zarówno pod względem jakości, jak i okresu, w którym je zebrano, w wielu przypadkach danych po prostu brak - w szczególności dotyczy to obserwacji tendencji i stawiania prognoz na przyszłość.

Ogólnie rzecz biorąc, państwa członkowskie określiły stan ochrony jako „nieznany” w około 13% ocen siedlisk regionalnych oraz 27% ocen gatunków regionalnych, szczególnie dotyczyło to gatunków żyjących w południowej Europie i na obszarach morskich. Tak wysoki poziom niedokładności wymaga w przyszłości znacznej poprawy.

Ocena siedlisk i gatunków morskich

Istotny wniosek płynący ze sprawozdań jest taki, że konieczne jest zgromadzenie znacznie większej wiedzy o środowisku morskim. Ochrona morza jest wciąż rozwijającą się dziedziną. Ze względu na brak danych o siedliskach i gatunkach morskich, stan ich ochrony jest znacznie częściej określany jako „nieznany”, niż w przypadku siedlisk i gatunków lądowych.

Tak więc jako „nieznany” oceniono stan ochrony 27% gatunków lądowych - przy 57% wśród gatunków morskich. Ponadto jakość danych dotyczących populacji gatunków morskich prawie dwa razy częściej niż w przypadku gatunków

lądowych określano jako „mierną” - dotyczy to około 60% danych dotyczących gatunków morskich w porównaniu z 35% danych dotyczących gatunków lądowych.

Opracowuje się obecnie szereg projektów morskich UE, współfinansowanych w ramach programów LIFE, których celem jest usunięcie tych niedociągnięć poprzez wzmocnienie współpracy międzynarodowej i udostępnienie wartościowych danych i wiedzy eksperckiej, na podstawie których zostaną opracowane podstawy dla przyszłych wytycznych politycznych.

Dobrym przykładem jest projekt LIFE SCANS, który ocenia populację małych walen w Morzu Północnym i w wodach europejskiego szelfu kontynentalnego Oceanu Atlantyckiego, a także projekty w ramach LIFE+, najnowszej wersji programu. Pomagają one określić i wyznaczyć nowe obszary morskie w ramach sieci Natura 2000. Potrzeba więcej tego rodzaju inicjatyw, aby uzyskać jaśniejszy obraz sytuacji gatunków i siedlisk morskich.

Kolejne kroki

Opracowanie sprawozdań po raz pierwszy nastęrczyło pewnych trudności. Proces ten jednak ulegnie stopniowemu usprawnieniu, w miarę rozwoju systemów monitorowania. Trwają prace nad systemem oceny w celu opracowania lepszych sposobów zestawiania i integrowania danych.

Jako jedyne w swoim rodzaju sprawozdanie na mocy art. 17, zarówno ze względu na wyraźną podstawę prawną, jak i na fakt, iż obejmuje dane różnych państw, ma stanowić fundament polityki dotyczącej różnorodności biologicznej w nadchodzących latach. Punkt odniesienia wyznaczono na czas powtórnego składania sprawozdań, czyli na 2013 r. Dane te umożliwią w przyszłości porównanie i przejrzystsze ukazanie tak pozytywnych, jak i negatywnych zmian w sferze różnorodności biologicznej.

Źródło: zdjęć - StockPhoto
tekst - Komisja Europejska

